

En trestegsraket för sexåringars läsning

Forskaren Catarina Schmidt har tillsammans med bibliotekarier från Eksjö och Gislaveds kommun utvecklat en modell för hur bibliotek kan arbeta mer fördjupat med läsfrämjande för barn i förskoleklass. Modellen bygger på en upplevelsebaserad läsning som öppnar upp bokens innehåll för barn genom samtal, lek och skapande.

På vilket sätt skulle man kunna arbeta läsfrämjande för sexåriga barn, där man också involverar deras närstående vuxna? Som del av Kulturrådets nationella satsning [Läsfrämjandelyftet](#) initierade Biblioteksutveckling Region Jönköpings län ett forskningsprojekt tillsammans med Högskolan för lärande och kommunikation i Jönköping. Syftet var att synliggöra och fördjupa förståelsen av läsfrämjande för målgruppen sexåringar och deras närstående vuxna samt utveckla och pröva en tänkbar modell med potential att förstärka positiva läsvanor för målgruppen. Därför bedrevs forskningen i samverkan mellan forskare och bibliotekarier genom en aktionslärande process – en praktisknära forskning. Det senare innebar reflekterande kring och observerande av de läsfrämjande aktiviteterna samt den läsfrämjande teoretiska grunden.

Biblioteken i Eksjö och Gislaveds kommun involverades och medverkade med varsin barnbibliotekarie, Linnéa Hörlin och Ida Andersson. Forskningsprojektet startade sommaren 2023 och pågick under hela 2024. Ansvarig för forskningen var Catarina Schmidt, docent i pedagogik vid Högskolan för lärande och kommunikation.

Läsfrämjande gentemot sexåringar, och deras närstående vuxna

Ett afrikanskt ordspråk lyder "it takes a village to raise a child". Det är mycket som talar för att det även krävs ett helt samhälles ansträngningar för att många av våra barn ska kunna såväl som vilja läsa. I en digitaliserad omvärld är det en utmaning för många barn att bli läsare och vikten av att barn får fortsatt stöd och uppmuntran från närstående vuxna även efter förskoleåldern är stor. Vad gäller gruppen sexåriga barn utgör läsning tillsammans med vuxna i deras närhet samt gemensamma biblioteksbesök för boklån framgångsfaktorer för läsengagemang och fortsatt läsning. Sedan länge sker en mängd läsfrämjande insatser gentemot barn i bibliotekens regi, (se till exempel Schmidt 2015, 2016). Oavsett dessa insatser finns en risk att vissa grupper av barn inte involveras i lika hög grad i sammanhang där vuxna läser för och med dem. För en del barn kan det även bli så att läsning enbart förknippas med läsinläring. Men hur kan man gå tillväga för att väcka barns läslust?

Språklust i Region Jönköpings län

Detta forskningsprojekt är en följd av befintliga och sedan länge pågående insatser för barn inom ramen för [Språklust](#) i Region Jönköpings län. Barn i åldern 0–5 år och deras närstående vuxna kommer i kontakt med flera insatser, som genomförs i samverkan mellan familjecentraler, folkbibliotek, Rehabiliteringscentrum samt Habiliteringscentrum och som är en del av den nationella satsningen [Bokstart](#), för att stärka barnets närstående kring läsning och språk.

Den modell vi gemensamt tog fram och genomförde innebar samverkan med lärare i förskoleklass samt med barn och deras närstående vuxna. Artikeln inleds med en beskrivning av vad som genomförts inom projektet och den läsfrämjande modellen. Sedan redogörs för begreppet upplevelsebaserad läsning, som utgör ett grundläggande förhållningssätt för modellen. Avslutningsvis diskuteras de lärdomar som går att dra av projektet.

Aktionslärande process – två bibliotekarier och en forskare

För att få en djupare förståelse för sexåringar och deras närstående vuxna utvecklade vi en modell genom en aktionslärande process. I denna process samarbetade jag som forskare och artikelförfattare med två bibliotekarier. Aktionslärandet innebar att vi tillsammans utvecklade modellen och lärde av varandra under arbetets gång. Genom att testa modellen direkt i verksamheten fick vi omedelbar återkoppling på dess effektivitet. Som forskare blev jag en aktiv deltagare i det jag studerade istället för en distanserad observatör.

Bibliotekarierna bidrog med sin praktiska erfarenhet av läsfrämjande arbete och kunskap om dokumenterade metoder för att främja barns läsning. Dessa insikter kompletterade mina forskningsbaserade kunskaper om barns läspraktiker (se till exempel Schmidt, 2023, 2021, 2018). Jag ansvarade för att leda och samordna processen, medan bibliotekarierna tog ansvar för förberedelser, genomförande och dokumentation av modellen. Tillsammans delade vi ansvaret för att lyssna uppmärksamt på varandra och reflektera över varje steg i utvecklingsprocessen.

Läsfrämjande modell – en möjlig trestegsraket

Från start var vi överens om att vi ville etablera en kontaktyta med sexåringar och deras närstående vuxna. Vi valde därför att samverka med lärare i förskoleklass. Vi var även överens om att vi ville att sexåringarna skulle återvända till biblioteket tillsammans med sina närstående vuxna. Första halvåret av projektet ägnades tid till att studera och lära under flera

träffar. Vidare etablerades kontakt med rektor och lärare i förskoleklasser, vilka fick information om den planerade läsfrämjande insatsen. Andra halvåret genomfördes insatsen.

Modellen bestod av tre steg:

Steg 1 innebar att barn från förskoleklasser och deras lärare besökte biblioteket, vilket inkluderade en läsupplevelse, ett uppdrag, utdelning av gåvobok samt möjligheter till boklån. Totalt deltog fyra förskoleklasser i projektet. Läsupplevelsen innebar att bibliotekarierna läste en bilderbok för och med barnen på sätt som uppmuntrade barnen att delta aktivt, uppleva och tänka om det litterära innehållet. För läsupplevelsen valdes den skönlitterära bilderboken [Spinderella Tarantella](#) av Inger Lindahl och Sara Gimbergsson och som gåvobok den faktabaserade bilderboken [Spindelbenen](#) av Anna Hansson och Maria Andersson Keusseyan, båda på temat spindlar. Efter läsupplevelsen fick barnen i uppdrag att ta reda på hur spindlar gör sina spindelnät samt varför spindlarnas ben är deras superkraft. Dessa två frågor sammanfattades på en affisch illustrerad med spindelnät som skickades med varje klass. Tanken var att barnen skulle använda gåvoboken i uppdraget och att den också kunde tas hem av respektive barn.

Steg 2 innebar att bibliotekarien besökte barnen och lärarna för att uppmuntra dem att arbeta vidare med uppdraget som skulle resultera i en utställning på biblioteket.

Steg 3 innebar att barnen och deras närstående vuxna bjöds in till biblioteket. Under biblioteksbesöket fick barnen och deras närstående vuxna ta del av utställningen om spindlar samt bibliotekariens information om hur man som vuxen och barn kan läsa tillsammans.

Förberedelser – läsupplevelse och information

Om vi återgår till läsupplevelsen i steg 1, så innebar det att jag och bibliotekarierna i förväg planerade upplägget i detalj. För varje uppslag i bilderboken gick vi igenom hur den skrivna

texten skulle kunna läsas högt för och med barnen. Frågor som vi successivt försökte besvara och införliva i vår planering berörde bland annat om någon fras eller något enskilda ord skulle upplevas som roligt för barnen att upprepa eller om något ord eller begrepp skulle behöva förklaras samt om vi skulle stanna vid någon illustration och samtala om den. Vi ville erbjuda möjligheter för barnen att utgå från sina tidigare erfarenheter och kunskaper i relation till bilderbokens innehåll, när så var möjligt. I detaljplaneringen skrevs skriftliga fraser och meningar från bilderboken ner tillsammans med de tänkta frågorna och/eller aktiviteterna. Exempelvis såg detaljplaneringen ut som följer vad gäller bokens framsida och insida:

Framsida: Vem är det här?

Insida: Alla de här spindlarna finns i Sverige. Känner du igen någon? Den här heter getingspindel, varför då tror du?

Text i boken	Frågor/aktiviteter
Uppslag 1 & 2. <i>Vad skådar mina åtta ögon? Ett barn! Barn är läskiga! De drar mig i benen jämt. Och så sjunger de så förfärligt. Imse vimse spindel. Hjälp!</i>	Sjunga. Kommer ni ihåg Imse vimse spindel? Vi sjunger sången.
Uppslag 3 & 4. <i>Men flugor älskar jag. De är goa de! Kan ju vara lite hårda ibland.</i>	Tänka. Hrm, hur gör hon för att flugorna ska bli mjukare så att hon kan äta upp dem?
Uppslag 5 & 6. <i>Men om man kräks på dem blir de mjukare. Smarresmaskens!</i>	Upprepa. Upprepa <i>smarresmaskens</i> [säg högt, viska ...]. Det kan ni säga när ni ska gå och äta sedan. Titta så hon äter, glufsar, mumsar. Det verkar gott. Egna erfarenheter. Vad tycker du är smarresmaskens då?
Uppslag 7 & 8. <i>Först packar jag in dem så klart! Det måste man göra. Annars sprattlar de för mycket.</i>	Involvera. Så fint hon gör, eller vad tycker ni? Det är som små presenter. Skulle du vilja ha en av dem till fredagsmyset?
Uppslag 9 & 10. <i>Mat ska serveras elegant, det är viktigt. Då smakar det mycket bättre. Jag är faktiskt världsbäst på att packa flugor. Kolla hur snabbt det går! Nå, vad sägs?</i>	Egna erfarenheter. Spinderella Tarantella tycker att hon är världsbäst på allt. Läs. Vad är du världsbäst på?

Efter detaljplaneringen övade vi på högläsningen och att använda och synkronisera kroppsspråk, ögonkontakt, röstläge och betoning med digitalt stöd i form av en projektor. Tanken var att läsoplevelsen skulle ta cirka 20 minuter.

Steg 2 krävde mindre förberedelser då det främst var en återkoppling till uppdraget, det vill säga de två frågeställningar som skickats med på en affisch, och uppmuntran gällande barnens bidrag till den kommande utställningen. Den förberedelse som gjordes innebar att ta med några fler böcker om spindlar och berätta för barnen om dem när vi besökte skolklasserna.

Steg 3 förberedde vi genom att ta fram information för hur vuxna och barn kan läsa tillsammans och varför det är så viktigt. För att visualisera olika saker man kan läsa på fyllde vi en korg med föremål, som exempelvis förpackningar, tidningar, böcker, skyltar, mobiltelefon och annan digital teknologi.

Hur gick det då?

Till biblioteket kom förväntansfulla barn och lärare. På bänkar eller på kuddar i en halvcirkel samlades barnen med sina lärare. Varje uppslag i bilderboken förstorades med hjälp av projektorn. Barnen visade direkt nyfikenhet för innehållet när de fick frågor om framsidan samt möjligheter att kommentera de olika spindelarterna i boken. Temat spindlar verkade upplevas som spännande för barnen.

Barnen sjöng med i *Imse vimse spindel* och uttalade på så sätt ordet spindel, av betydelse för en del av de flerspråkiga barnen. Den gemensamma sången synliggjorde och samlade barnen. Läsupplevelsen förstärktes genom att medföljande lärare satt med i gruppen. Lärarna sjöng med i sången, vilket gjorde att fler barn vågade delta och sjunga med. När bibliotekarien läste högt att flugorna blir mjukare om "man kräks på dem" skrattade en del medan andra verkade tycka att det var lite äckligt, men roligt. Barnen upprepade med förtjusning 'smarresmaskens' och föreslog bland annat tacos och pizza som smarriga rätter att äta. På liknande sätt återgav flera av barnen vad de är världsbäst på.

På detta sätt fortsatte bibliotekarien att läsa högt för och med barnen. Enkla frågor ställdes i anslutning till det litterära innehållet och bokens illustrationer. Exempelvis fick barnen hjälpa till med att kontrollräkna spindelbenen. När frågor ställdes uppmuntrade någon lärare ibland en viss elev att svara och så vidare. Genom att lärarna visade intresse stöttade de barnen att rikta sin uppmärksamhet mot de projicerade och uppförstorade uppslagen i bilderboken.

Vid ett uppslag i boken, där Spinderella visar upp sitt spindelnät, pausades läsningen. Med hjälp av ett garnnystan fick barnen nu skapa spindelnät i grupper. Även här framkom att medföljande lärare blir betydelsefulla för att aktiviteten ska fungera på ett bra sätt. Efter leken

återsamlades alla och barnen introducerades inför uppdraget som spindelforskare: *Hur gör spindlarna sina spindelnät och varför är spindlarnas ben deras superkraft?* En affisch med frågorna uppskrivna visades och togs med tillbaka till klassrummet. Lärarna, i sin tur, fick i uppdrag att läsa klart bilderboken *Spinderella Tarantella* i klassrummet. För att underlätta det senare fick varje klass ett exemplar av boken. Avslutningsvis lånade barnen böcker som de tog med sig hem. Några av lärarna lånade fler böcker om spindlar att ta med till klassrummet.

Återkoppling och uppmuntran

Under ett av besöken i sexåringarnas klassrum (steg 2) pekade bibliotekarien Linnéa på affischen och frågade: "Kommer ni ihåg de här två frågorna, har ni svar till mig, kan ni visa och förklara?" Barnen berättade och bibliotekarien lyssnade och ställde följdfrågor och slog slutligen fast: "Ni har ju verkligen varit spindelforskare." Bibliotekarien visade och berättade även om några fler böcker på temat spindlar. Vidare påminde bibliotekarien om utställningen. "Allt det här sätter vi upp på biblioteket", sa bibliotekarien och fortsatte: "Glöm inte att skriva ditt namn." Min reflektion som observerande forskare är att bibliotekariens besök uppmuntrade barnen på sätt som gjorde det klart för dem att utställningen på biblioteket skulle bli av.

Information och utställning

Biblioteksbesöket (steg 3) genomfördes kvällstid och inkluderade dels information om hur vuxna kan läsa för och med sina barn, dels möjligheter att ta del av barnens utställning om spindlar. Det var påtagligt att både vuxna och barn nåddes av den givna informationen på så sätt att de verkade lyssna uppmärksamt. I varje grupp fanns barn som kommenterade högt vad de tänkte på, något som bidrog till att förstärka det som bibliotekarien berättade om. Det senare medförde att bibliotekarien kunde fråga om det var någon mer som hade samma erfarenhet eller om de tänkte annorlunda. När bibliotekarien, med stöd av ett projicerat uppslag från en annan skönlitterär bilderbok, ställde frågor högt om innehållet och/eller kommenterade något var det påtagligt att vuxna och barn rycktes med: "Titta här, här händer detta!" sade bibliotekarien vid ett tillfälle och fortsatte: "Har du sett?" På samma sätt verkade många av de närvarande uppskatta när bibliotekarien utifrån en faktabaserad barnbok underströk att "man får också veta saker" och utvecklade detta vidare. Bibliotekarien Linnéa betonade att "läsa är att vara nära, att känna någons hjärta slå" och att "vi läser inte för att vi måste utan för att vi vill, och vi bestämmer själva vad vi vill läsa". Samtidigt påminde hon också om hur viktigt det är att läsa, precis som det är att borsta tänderna. Avslutningsvis skickade bibliotekarierna med olika tips på hur barn och vuxna kan läsa tillsammans:

- Härma/säg efter den som läser för dig.
- Lyssna på den som läser och läs själv ett ord då och då.
- Ljuda orden tillsammans.
- Läs varannan sida vardera.
- Beskriv först bilderna och läs sedan den skrivna texten.
- Läs en gång till och en gång till.
- Beröm varandras läsning.
- Prata om det ni läst och vad ni tror kommer hända närmast i berättelsen.
- Prata om det som bilderna visar.
- Gör som i boken – läsrörelser.
- Läs med olika röster.
- Berätta för varandra vad boken handlar om.

Innan informationsdelen avslutades påmindes besökarna om möjligheten att införskaffa ett lånekort om de inte hade det sedan tidigare. Därefter var det dags för sexåringarna och deras vuxna att ta del av utställningen som barnen skapat. I utställningen presenterades barnen som spindelforskare. Här fanns också ord för spindel på några av elevernas förstaspråk.

Förutom teckningar och skrivna texter hade en av klasserna gjort en egen sång om spindlar. Samma barn hade, tillsammans med sina lärare, även producerat kortare animerade filmer, där olika spindelarter, som getingspindel och blomkrabbspindel, spelade huvudrollerna.

Bakomliggande motiv och förhållningssätt

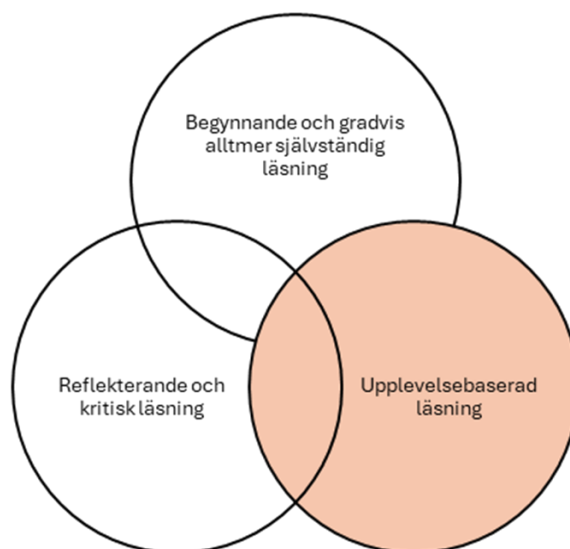
Vid valet av gåvobok behövde vi ta hänsyn till de ekonomiska ramarna för inköpet. Samtidigt strävade vi efter att välja ett innehåll som kunde väcka barnens nyfikenhet och intresse. Efter övervägande kom vi fram till idén att utgå från två kompletterande verk med samma tematiska innehåll – en skönlitterär bilderbok för läsoplevelsen och en faktabaserad bilderbok som gåva.

Avsikten med läsoplevelsen (steg 1) var att fånga barnens intresse och ge dem möjligheter att delta aktivt kring det litterära innehållet för att genom det utöka och förstärka deras positiva läserfarenheter. Det var av samma anledning som vi skickade med ett uppdrag från biblioteket till klassrummet, som alltså innebar en bearbetning av det litterära innehållet samt en uppmuntran till lärarna att läsa klart den skönlitterära bilderboken. Avsikten med såväl

steg 2 som steg 3 var främst att nå barnens närstående vuxna. Det är i samspelet mellan barn och vårdnadshavare, och andra närstående vuxna, som återkommande gemensam läsning med samtal om innehållet kan ske. Barns och vuxnas gemensamma möten med barnlitteratur innebär en rik språklig grund för ordförråd och positiva läsvanor att utvecklas. Varje bok kan bli ett gemensamt minne och varje bok kan återvändas till flera gånger. Informationen om hur vuxna kan läsa för och med barn var i sin tur viktig för att visa på de många sätt som läsning kan gå till på. Framför allt var avsikten att förmedla det fantastiska som händer när man läser och kommer in i nya världar och/eller lär sig om nya fenomen. Det bakomliggande motivet med båda biblioteksbesöken var även att de i sig skulle innebära ett välkomnande till biblioteket.

Balanserad syn på barns språk-, läs- och skrivlärande

Det här projektet tar avstamp i en balanserad syn på barns språk-, läs- och skrivlärande, vilket betyder att såväl kunskaper om bokstäver och ljud som meningsskapandet kring det lästa innehållet ses som väsentligt för att läsförståelse ska nås (Schmidt, 2018, 2020, 2021, 2023). Figuren nedan illustrerar de praktiker som barn behöver få möta och involveras i för att kunna utveckla grundläggande läs- och skrivförmåga, och för att vilja läsa.

Barns begynnande och alltmer självständiga läsning förutsätter att de kan identifiera och manipulera språkljud samt känna igen bokstavstecken. Det senare är avgörande för att barn ska utveckla kunskap om skriftspråkets princip och på sikt nå en automatiserad avkodning av skriven text.

Praktiker som stöttar upplevelsebaserad läsning betonar barns möjligheter att utforska texters innehåll, något som även berör sinnliga och känslomässiga möten med litteratur. Barn upptäcker symboler och texter på liknande sätt som när de genom leken upptäcker sin omvärld. På liknande sätt underströk den tyske filosofen Hans-Georg Gadamer (1975) att lek utgör ett nödvändigt utrymme för upplevelsen och erfandet, och för tolkning. I likhet med Gadamers filosofi kan barns direkta upplevelser av litterärt innehåll alltså leda till en mer tydligt definierad erfarenhet. Mötet med och utforskandet av litteratur ligger nära läsforskaren Judith Langers (2017) beskrivning av hur goda läsare rör sig genom texten och successivt når en allt djupare förståelse. Sådan textrörlighet handlar om att som läsare komma in i, röra sig genom och vara i den litterära texten för att sedan lämna den och tänka om innehållet. Det som börjar med direkta sinnliga intryck fortsätter alltså med gradvis mer bearbetade erfarenheter som fördjupar läsoplevelsen. Den upplevelsebaserade läsningen har dessutom potential för att stötta barns begynnande och gradvis alltmer självständiga läsning, vilket kan handla om att ords längd jämförs, en viss bokstav söks efter eller att antalet ljud i ett ord identifieras.

Praktiker som stöttar reflekterande och kritisk läsning kräver sådan textrörlighet som Langer belyser. Genom att uppmuntra och stödja barn i att reflektera över exempelvis karaktärers egenskaper och val samt handlingens dramaturgiska uppbyggnad kan de successivt nå en alltmer fördjupad förståelse. För det senare blir barns möjligheter till tolkningar liksom mötet med andras tolkningar avgörande. Langer framhåller även vikten av att gå bortom läserfarenheten och skapa något nytt. Det senare kan exempelvis ske genom barns dramatiseringar av det lästa, eller genom deras lek.

Lärdomar

Vad gäller den aktionsforskande processen framhåller de medverkande bibliotekarierna att de upplevt det som professionellt utvecklande att samtala om teoretiska perspektiv, som upplevelsebaserad läsning och textrörlighet, i relation till den egna läsfrämjande praktiken.

En av bibliotekarierna uttrycker att hen blivit stärkt i sin profession och säger: "jag fick en intensivkurs i att vara barnbibliotekarie". Den aktionsforskande processen ledde fram till en läsfrämjande modell. En av bibliotekarierna uttrycker, angående modellen, att "vi tog fram en struktur som var flexibel så jag kan göra det på mitt sätt, återanvända och skruva på konceptet". Genom att noggrant designa läsoplevelsen i förväg menar bibliotekarierna att lässtunden blev roligare både för dem själva och för barnen. Vad gäller barnens respons på

den genomförda läsupplevelsen, uppfattar en av bibliotekarierna att barnen blev mer aktiva och språkande jämfört med en mer traditionell sagostund. Den förberedelse som behöver läggas ner handlar, enligt de båda bibliotekarierna, bland annat om att planera för vilka ställen som kan vara lämpliga att stanna till vid och om det finns något särskilt ord att smaka på och upprepa tillsammans. Båda bibliotekarierna framhåller det som betydelsefullt att läsupplevelsens konkreta utformning utvecklades och konkretiserades gemensamt under prestigelösa former. Samtidigt framhåller de att fler bibliotekarier hade kunnat involveras i projektet. Bibliotekarierna har även förslag till förbättringsarbete, vilket berör vikten av att känna till om något eller några av barnen har annat förstaspråk än svenska eller om något barn är nyanländ. Bara vetskapen om det senare är av betydelse för ett lyhört bemötande av de besökande barnen. Vidare kan information om barns olika förstaspråk leda till att boktitlar på dessa språk tas fram. Dessutom betonar bibliotekarierna värdet av att under en period behålla gåvoboken i klassrummet för att möjliggöra en aktiv bearbetning av det litterära innehållet, i det här fallet inför den gemensamma utställningen. Slutligen lyfter bibliotekarierna fram att utställningen bör finnas kvar ett tag på biblioteket så att barnen, och andra, kan se den flera gånger.

Avslutande ord

Vid ett avslutande projektmöte, flera månader efter utställningen, uttrycker en av bibliotekarierna att "vi har ju precis börjat". Som forskare och författare av den här artikeln kan jag bara hålla med. Den läsfrämjande modellen i tre steg behöver fortsatt finslipas samt integreras inom det ordinarie läsfrämjande arbetet. Bibliotekens läsfrämjande uppdrag innefattar flera åldersgrupper än bara sexåringar, samt alla sexåringar i en stad, kommun eller samhälle – inte enbart vissa utvalda som i detta projekt. Detta synliggör den komplexitet som präglar läsfrämjande insatser. En av bibliotekarierna i projektet uttrycker detta träffande: "För att nå alla barn i alla förskoleklasser skulle jag kunna jobba heltid med alla." Detta uttalande belyser behovet av en tydligt strukturerad organisation på både regional och kommunal nivå, med starka kopplingar till det lokala biblioteket och dess läsfrämjande arbete riktat mot barn. Utan det blir det svårt för enskilda bibliotekarier och deras närmsta chefer att utföra ett kvalitativt läsfrämjande arbete som når alla barn, inte minst barn inom socioekonomiskt utsatta områden. Då det på goda grunder krävs ett helt samhälles ansträngningar för att stötta barn i att kunna och vilja läsa blir strukturen och organisationen för läsfrämjande arbete samt samverkan mellan berörda samhällsinstitutioner av största betydelse.

Det här projektet visar att värdet i en upplevelsebaserad läsning ligger i att barn dras mot och börjar uppskatta att läsa tillsammans med vuxna, både därför att de upplever närhet och för att de ges möjlighet att interagera med och tänka om det litterära innehållet. Mötet med fascinerande faktainnehåll blir ett sätt för barnet att upptäcka världen, och mötet med fiktion, ett sätt att fantisera och föreställa sig handlingen framåt, precis som i leken. Detta menar jag är en helt väsentlig praktik för att barn ska vilja läsa och för att de ska kunna utveckla en god läsförståelse.

Catarina Schmidt är universitetslektor i svenskdidaktik och docent i pedagogik vid Högskolan för lärande och kommunikation i Jönköping. Catarinas forskning rör villkor och möjligheter för barns och ungas kommunikation och meningsskapande i relation till de olika läs- och skrivpraktiker de möter och involveras i. 2013 disputerade Catarina med avhandlingen *Att bli en sån som läser: barns menings- och identitetsskapande genom texter*.

Referenser

- Andersson, J. (2015). [Med läsning som mål. Om metoder och forskning på det läsfrämjande området](#). Kulturrådets skriftserie 2015:3.
- Gadamer, Hans-Georg (1975). [Truth and Method](#). Routledge.
- Hillén, S. (2021). [Läsfrämjande i praktiken. En rapport om projektet Stärkta bibliotek – staden där vi läser!](#)
- Langer, Judith (2017). [Litterära föreställningsvärldar: Litteraturundervisning och litterär förståelse](#). Daidalos.
- Lindberg, P., Ångman, L. & Danielsson, U. (2017). [Dela läslust. Hur går vi vidare?](#)
- Schmidt, Catarina (2015). "Vi packar mängder med böcker, kanelgiffar, saft och kör ut". En rapport om läsfrämjande insatser hos folkbiblioteken i sex län/regioner. Regionbibliotek Halland.
- Schmidt, Catarina (2016). [Fakirerna och vi – en studie om bokprat som läsfrämjande insats](#). Kultur Skåne.
- Schmidt, C. (2018). Barns läspraktiker i ett demokratiskt samhälle. [Utbildning & Demokrati, 27 \(3\)](#), s. 77–99.
- Schmidt, C. (2020). [Librarians' book talks for children: An opportunity for widening reading practices?](#) *Journal of Early Childhood Literacy*, 23 (3), s. 470–492.
- Schmidt, C. (2021). [Kulturakuten som en praktikgemenskap kring barnlitteratur. "Här kommer vi rakt in tillsammans!"](#) *Pedagogisk forskning i Sverige*, 26 (4), s. 81–99.
- Schmidt, C. (2023). [Kommunikativa klassrumspraktiker. Tidig läs- och skrivundervisning](#). Studentlitteratur.
- Schultz Nybacka, P. & Nordin, N. (2024). [Att främja läsning för unga. Vad säger forskning om läsfrämjande för och med unga i områden med socioekonomiska utmaningar?](#)